

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

สถาบันการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของสังคม มีภารกิจหลักหลายด้านและอย่างหนึ่งที่สำคัญ คือ การผลิตบัณฑิตเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและการพัฒนาประเทศ การศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ทั้งนี้เพราะ การศึกษาเป็นรากฐานในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นสมาชิกของสังคมให้มีคุณภาพสูง มีคุณธรรมที่มุ่งคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และนำความรู้ความสามารถไปพัฒนาประเทศอันจะนำความรุ่งเรืองมาสู่สังคมและประเทศชาติได้ การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนานิสิตนักศึกษาให้เป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านสติปัญญา ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ดังนั้น การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพจึงเป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เพราะเป็นการตระหนักโดยทั่วไปว่า เยาวชนผู้เป็นนิสิตนักศึกษาซึ่งจะพัฒนาเป็นบัณฑิตเป็นความหวัง และพลังในการสืบทอดและสร้างสรรค์สังคม บัณฑิตที่มีคุณภาพย่อมจะเป็นหลักประกันความเจริญก้าวหน้า ความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ สถาบันอุดมศึกษาซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาระดับสูง เป็นแหล่งวิชาการชั้นสูงในสาขาต่าง ๆ จึงมีภารกิจหลัก ที่จะต้องมีความรู้ พร้อมในการพัฒนานิสิตนักศึกษาอย่างมีระบบ นิสิตนักศึกษาต้องได้รับการถ่ายทอดวิชาความรู้ ได้รับการฝึกฝนอบรมทักษะเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความสามารถ รวมทั้งได้รับการปลูกฝังเจตคติอันดีงามมีจิตสำนึกที่จะปฏิบัติหน้าที่เพื่อส่วนรวม (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2545, หน้า 9)

สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่จัดการเรียนการสอนรวมถึงการส่งเสริมและพัฒนานิสิตนักศึกษาในด้านต่าง ๆ ให้เป็นบัณฑิตที่มีความสมบูรณ์เพื่อออกไปพัฒนาประเทศชาติ และในการหล่อหลอมนิสิตนักศึกษาให้กลายเป็นบัณฑิตที่มีความพร้อมและมีคุณภาพนั้น ต้องอาศัยกระบวนการและปัจจัยต่าง ๆ หลายประการประกอบกันเช่น สภาพแวดล้อมและการใช้ชีวิต ในสถาบันอุดมศึกษา การเรียนการสอน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนิสิตศึกษากับบุคคลอื่น ๆ ในสถาบัน การให้บริการและคำปรึกษาแก่นิสิตนักศึกษา รวมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่นิสิตนักศึกษาได้มีประสบการณ์และมีส่วนร่วมซึ่งเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนานิสิตนักศึกษา ดังที่ ฤทธิฤกษ์ ราชภักดี (2546, หน้า 15) กล่าวว่า กิจกรรมนักศึกษามุ่งสร้างความเจริญงอกงามทางด้านสติปัญญา สังคม ร่างกายและจิตใจของนักศึกษา การเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษานั้นไม่มีการบังคับนักศึกษาที่เข้าร่วมก็จะได้ประสบการณ์จากการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนั้น การพัฒนา

นิสิตนักศึกษาให้มีคุณภาพ มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งทางสติปัญญา ร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม ย่อมไม่อาจสำเร็จได้ด้วยการศึกษาในห้องเรียนตามหลักสูตรต่าง ๆ ที่สถาบันกำหนดให้เรียนเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังต้องมีองค์ประกอบอื่น ๆ ที่มีส่วนสำคัญในการสร้างเสริมเติมเต็มให้กระบวนการจัดการศึกษาประสบผลสำเร็จตามที่มุ่งหมาย เช่น การจัดหลักสูตรการเรียนการสอน การบริหารงานของสถาบัน การจัดสภาพแวดล้อมของสถาบัน และงานกิจการนิสิตนักศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมนิสิตนักศึกษา มีส่วนช่วยให้ นิสิตนักศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีความสมบูรณ์ นอกจากนี้ สำเนา ขจรศิลป์ (2539, หน้า 117) ได้กล่าวถึงความสำคัญของกิจกรรมนิสิตนักศึกษา ไว้ว่า “การทำกิจกรรมจะให้นิสิตนักศึกษาเกิดทั้งการเรียนรู้ ทักษะ และประสบการณ์ อย่างมากมาย ซึ่งทักษะและประสบการณ์หลายอย่างไม่สามารถเรียนได้ในชั้นเรียน กิจกรรมนักศึกษาเป็นรูปแบบหนึ่งของกระบวนการศึกษานอกชั้นเรียนที่มีความสำคัญอย่างมาก ต่อประสบการณ์ทางการศึกษาของนักศึกษา ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพของนักศึกษา การพัฒนาทักษะด้านการจัดการ และทักษะการตัดสินใจทางอาชีพ นอกจากนี้กิจกรรมนักศึกษายังควรมีลักษณะเป็นกิจกรรมที่ทำด้วยความสมัครใจ นักศึกษาเป็นผู้คิดเองทำเองอยู่ในกรอบของศีลธรรมอันดี มีรูปแบบและขั้นตอนการทำกิจกรรมที่ชัดเจน และมีอาจารย์ที่ปรึกษาคอยให้คำปรึกษาและชี้แนะ (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2545, หน้า 1) จะเห็นได้ว่างานกิจกรรมนักศึกษามีส่วนสำคัญในการพัฒนาบัณฑิต เพราะคุณภาพของบัณฑิตในอนาคตต้องเปลี่ยนไป บัณฑิตที่มีความสามารถเพียงความจำ หรือเรียนรู้จากตำราเพียงอย่างเดียวจะไม่เป็นที่ต้องการขอตลาดแรงงานอีกต่อไป ปัจจุบันสังคมต้องการบัณฑิตที่มีความรู้ด้านวิชาชีพ สามารถประกอบอาชีพในสถานประกอบการ มีความรอบรู้ มีความคิดด้านวิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์ สามารถพัฒนาและประยุกต์แนวทางใหม่เพื่อพัฒนาตนเอง และสังคมอย่างต่อเนื่อง มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรมจริยธรรม ภาวภูมิในวิชาชีพ มีจิตสำนึกของการเป็นผู้ประกอบการ มีความเป็นผู้นำ

มหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นสถาบันอุดมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีภารกิจหลักตามที่กำหนดไว้ใน พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 หมวดที่ 1 มาตรา 7 ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ที่เสริมสร้างพลังปัญญาของแผ่นดิน ฟื้นฟูพลังการเรียนรู้ เชิดชูภูมิปัญญาของท้องถิ่น สร้างสรรค์ ศิลปะวิทยาการ เพื่อความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืนของปวงชน มีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน วิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ปรับปรุง ถ่ายทอด และพัฒนาเทคโนโลยี ทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ผลิตราย และส่งเสริมวิทยฐานะครู และข้อที่ 2 ผลิตภัณฑ์ที่มีความรู้คู่คุณธรรม สำนึกในความเป็นไทย

มีความรักและผูกพันต่อท้องถิ่นอีกทั้งส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในชุมชน เพื่อช่วยให้คนในท้องถิ่นรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง (ราชกิจจานุเบกษา, 2547, หน้า 2-3) และข้อ 2 ในกฎกระทรวง พ.ศ. 2546 ข้อ 3 วรรค 8 ส่งเสริมการพัฒนาทักษะความสามารถและรูปแบบการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้คู่คุณธรรม และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข รวมทั้งมีศักยภาพที่สามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ เพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2548, หน้า 4) ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาควรทราบถึงจุดแข็ง และจุดอ่อนของตนเอง ตลอดจนนำมาประยุกต์ใช้ได้เหมาะสมกับลักษณะภาพของการเป็นพลเมืองไทย มีเจตคติ ความเชื่อ และพฤติกรรมที่เหมาะสม รวมทั้งมีความเชื่อมั่นในตนเอง ภาคภูมิใจในความเป็นไทย (จรัส สุวรรณเวลา, 2545 หน้า 80) และผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องโดยตรงในการบริหารงานกิจกรรมนักศึกษา ทั้งในด้านแนวคิด และการปฏิบัติมากที่สุด คือผู้นำนักศึกษา หรือคณะกรรมการบริหารที่ได้รับเลือกเป็นตัวแทน นักศึกษาของมหาวิทยาลัยในการทำกิจกรรม

บทบาทของผู้นำนักศึกษาในการบริหารจัดการกลุ่ม ถือได้ว่าเป็นงานหลักของผู้นำนักศึกษาที่ได้รับมาพร้อมกับอำนาจในการบริหารงานกลุ่ม บทบาทของผู้นำในการสร้างทีมงาน ดังที่ วราภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์ (2549, หน้า 7-8) ได้ให้ความหมายของการทำงานเป็นทีม และความสำคัญไว้ว่าการทำงานเป็นทีม คือกลุ่มคนที่รวมตัวกันตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป มีปฏิสัมพันธ์ ร่วมกันทำงาน มีเป้าหมายร่วมกันในการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยความสำคัญในการรวมตัวกัน เนื่องจากมนุษย์แต่ละคนมีขอบเขตที่จำกัด จึงต้องมารวมกลุ่มกันเพื่อนำจุดดี จุดเด่น ความรู้ความสามารถของแต่ละคนที่แตกต่างกันมารวมกันทำงาน ให้บรรลุตามเป้าหมายของทีม ซึ่งสอดคล้องกับ รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2544, หน้า 150) ได้กล่าวถึงความหมายของทีมและทีมงานไว้ว่า ทีมหมายถึง คนจำนวนหนึ่งที่มีความรู้ทักษะต่าง ๆ กัน มารวมกลุ่มทำงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายร่วมกัน โดยมีหน้าที่รับผิดชอบต่างกัน และทีมงาน หมายถึง ความเข้าใจและความมุ่งมั่นของลูกทีมซึ่งหมายถึงกลุ่มหรือคณะ ดังนั้น การทำงานเป็นทีม จึงหมายถึง กลุ่มคนที่มารวมตัวกันตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย เดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ โดยสมาชิกในทีมมีความพึงพอใจในงานที่ทำ และพึงพอใจเพื่อนร่วมงาน (ขงบุษกร เกษสาคร, 2544, หน้า 198-199)

ผู้นำนักศึกษามีบทบาทสำคัญในการริเริ่มโครงการ ผู้นำกิจกรรม ผู้ดำเนินงาน ด้านกิจกรรมขับเคลื่อนการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ และการบริหารองค์การนักศึกษา ผู้นำจะทำให้เกิดความเข้าใจในภารกิจ วิสัยทัศน์ และค่านิยมต่าง ๆ ในองค์การร่วมกัน จะช่วยให้การดำเนินงาน สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี (อุษา สุกเจติยว, 2547, หน้า 6) นอกจากนี้การดำเนินกิจกรรมนักศึกษาต้องการ

ผู้นำกิจกรรมที่มีความเสียสละ มีแผนการทำงาน (โสภณ อรุณรัตน์, 2542, หน้า 69) การทำงานเป็นทีมมีส่วนสำคัญที่ทำให้การดำเนินกิจกรรมสำเร็จลุล่วงไปได้ ผู้นำนักศึกษาที่คตินั้นต้องมีคุณสมบัติของผู้นำที่ดีมีความสามารถในการชักจูงให้สมาชิกเกิดความร่วมมื้อมุ่งมั่นในการทำงาน มีความสามารถจัดความขัดแย้งของกลุ่ม เอาใจใส่กลุ่ม มีความเข้าใจพฤติกรรมของสมาชิกแต่ละคน อีกทั้งมีความรอบรู้ในการปฏิบัติงานและการติดตามผลงาน แต่จากการสังเกตพบว่า ในการดำเนินกิจกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ผู้นำนักศึกษายังขาดทักษะในการเป็นผู้นำกลุ่มขาดการร่วมมื้อมุ่งมั่นของทีมงานและการประสานงานที่ดี ทำให้การดำเนินกิจกรรมไม่สำเร็จไปตามเป้าหมาย มีการกล่าวโทษซึ่งกันและกัน ทำให้บรรยากาศในกลุ่มหรือทีมงานเกิดความตึงเครียดและแตกแยก สมาชิกในกลุ่มถอนตัวจากการทำงาน ทำให้องค์กรไม่เข้มแข็งและไม่สามารถดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ต่อไปได้ จึงทำให้เกิดปัญหา และผลกระทบต่อการพัฒนานักศึกษาในด้านต่าง ๆ สอดคล้องกับแนวคิดของ จิรวรรณา มูลเมือง (2551, หน้า 4) การทำให้ผู้นำนักศึกษาเป็นผู้นำตามเป้าหมาย สามารถทำได้หลายวิธี วิธีการหนึ่ง คือให้ผู้นำนักศึกษาเหล่านี้ฝึกอบรบจากชุดฝึกอบรมเพื่อการทำงานเป็นทีม สำหรับผู้นำนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ เพราะการฝึกอบรมนั้นมีลักษณะที่เน้นเฉพาะ (Specific) และเห็นผลในระยะสั้นซึ่งสามารถรับใช้องค์กรได้ดี เพราะต้องใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด รวมทั้งการใช้เวลาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด การฝึกอบรมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการทำงานให้เป็นไปในทิศทางที่ต้องการนั้นจำเป็นจะต้องมีสื่อความเข้าใจเพื่อช่วยให้เกิดการรับรู้จะนำไปสู่การเรียนรู้ได้ตามต้องการ จะต้องนำเครื่องช่วย หรืออุปกรณ์ในการฝึกอบรมเข้ามาใช้เพื่อให้เกิดประสบการณ์ในการรับรู้และเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัย ในฐานะที่ปฏิบัติงานในกองพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ จึงต้องการแก้ปัญหาดังกล่าวโดยการออกแบบและพัฒนาชุดฝึกอบรมเพื่อการทำงานเป็นทีม สำหรับพัฒนาผู้นำนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ โดยนำทฤษฎีและแนวคิดในด้านคุณลักษณะด้านภาวะผู้นำของผู้นำนักศึกษา และคุณลักษณะของบัณฑิตอันพึงประสงค์ ร่วมกับทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อใช้ในการฝึกอบรมผู้นำนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด ที่มีความสอดคล้องกับความต้องการและบริบทของสังคมในทุกกระดับ รวมถึงการเป็นพลเมืองที่ดีในระดับท้องถิ่น สังคม ประเทศโดยรวม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างชุดฝึกอบรมเพื่อการทำงานเป็นทีมสำหรับผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ให้มีประสิทธิภาพชุดฝึกอบรมตามเกณฑ์ 80/80

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมก่อนและหลังการฝึกอบรม
3. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติของผู้เข้ารับการฝึกอบรมก่อนและหลังการฝึกอบรม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ชุดฝึกอบรมเพื่อการทำงานเป็นทีม สำหรับผู้นำนักศึกษา ที่สามารถนำไปใช้ในการเสริมสร้างภาวะผู้นำ สำหรับนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
2. ได้แนวทางในการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อการทำงานเป็นทีมสำหรับผู้นำนักศึกษาของมหาวิทยาลัยทั่วไป หรือผู้น้องการอื่น ๆ
3. ได้แนวทางในการสร้างชุดฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาผู้นำนักศึกษาแบบอื่น ๆ หรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านอื่น ๆ

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ซึ่งประกอบด้วย ผู้นำนักศึกษาของสถานศึกษา ผู้นำนักศึกษาขององค์การบริหารนักศึกษา ผู้นำนักศึกษาของสโมสรนักศึกษาคณะต่าง ๆ และผู้นำนักศึกษาของชมรมที่สังกัดองค์การบริหารนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ประจำปีการศึกษา 2552 จำนวน 190 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจงจากประชากร จำนวน 30 คน ประกอบด้วย คณะกรรมการองค์การบริหารนักศึกษา 12 คน คณะกรรมการสถานศึกษา 8 คน คณะกรรมการสโมสรนักศึกษาคณะ จำนวน 10 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ผู้นำนักศึกษา หมายถึง ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายก/ รองนายก องค์การบริหารนักศึกษา ประธาน/ รองประธานสถานศึกษา ประธาน/ รองประธานสโมสรนักศึกษา คณะและประธาน รองประธานชมรมนักศึกษา
2. ภาวะผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมส่วนบุคคลของบุคคลหนึ่งที่จะชักนำกิจกรรมของสมาชิกกลุ่มให้เกิดแรงจูงใจในการทำงาน ให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน ที่เกิดจากความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลระหว่างผู้นำและผู้ตาม ซึ่งการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกัน โดยมีผู้นำที่มีความสามารถที่จะสร้างความเชื่อมั่นและให้การสนับสนุนบุคคลทำงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ

3. ชุดฝึกอบรม หมายถึง ชุดสื่อผสมที่ผลิตขึ้นเพื่อมาจัดกิจกรรมสนับสนุนการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับการทำงานเป็นทีม สำหรับผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ เพื่อให้เกิดความรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

4. การทำงานเป็นทีม หมายถึง การทำงานแบบเป็นกลุ่มหรือทีม โดยเน้นให้แต่ละกลุ่มเห็นความสำคัญของกระบวนการทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุเป้าหมายเดียวกัน

5. เกณฑ์ 80/80 หมายถึง ค่าระดับที่แสดงประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม โดยชุดฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพ จะต้องมียุทธศาสตร์ประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้ค่าตัวเลข 80 มีความหมาย ดังนี้

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการประเมินกิจกรรมระหว่างการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการอบรมจากชุดฝึกอบรมเพื่อการทำงานเป็นทีม สำหรับผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของผลการทดสอบหลังการฝึกอบรม ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ได้ผ่านการฝึกอบรมจากชุดฝึกอบรมเพื่อการทำงานเป็นทีม สำหรับผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ (ฉลองชัย สุรวัดนสมบูรณ์, 2528, หน้า 215 อ้างถึงใน สมพล เข้มกำเนิด, 2549, หน้า 5)

6. ผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรม หมายถึง ระดับความสามารถของชุดฝึกอบรมที่ทำให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้และสามารถนำไปปฏิบัติได้ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

7. เจตคติ หมายถึง ความรู้สึก ความคิด ความเชื่อ ของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลายสิ่งซึ่งออกมาในทางประเมินค่าเป็นไปในทางยอมรับหรือไม่ยอมรับก็ได้และความรู้สึกเหล่านี้ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งขึ้น